

Mednarodna konferenca
MLADI V PROGRAMU EKOŠOLA ZA TRAJNOSTNO DRUŽBO
OŠ Leskovec pri Krškem, 25. maj 2024.

POTICANJE ODRŽIVOG RAZVOJA U PREDŠKOLSKOJ USTANOVI

Jadranka Bratković Aračić

Željka Cvetkovski
Dv Vrapče, Zagreb
Hrvatska

TKO SMO MI?

Željka Cvetkovski:

- Odgojitelj mentor
- Studentica diplomskog studija RiPOO
- Certificirani teacher u GLOBE programu
- Montessori odgojitelj
- Voditeljica posebnog programa Ranog učenja engleskog jezika

Jadranka Bratković Aračić:

- mag. praesc. educ.
- Odgojitelj savjetnik
- Studentica PSS Dramske pedagogije
- Voditeljica posebnog programa Ranog učenja engleskog jezika

ODRŽIVI RAZVOJ

Razvoj koji omogućava svima življenje zdravog, ispunjenog i ekonomski stabilnog života, koji ne uništava okoliš i ne ugrožava mogućnost istog takvog života budućim generacijama.

ODRŽIVI RAZVOJ I DRUŠTVO

1. Uvažavanje različitosti
2. Očuvanje kulturne baštine
3. Obrazovanje za sve
4. Unaprjeđenje socijalnih prava
5. Postizanje ravnopravnosti svih članova društva
6. Osiguravanje dostupnosti zdravstvene skrbi za sve

ZAŠTO JE POTREBNO VEĆ U PREDŠKOLSKOJ DOBI POTICATI INTERKULTURALNE KOMPETENCIJE?

Od najmlađe dobi potrebno je provoditi interkulturalne aktivnosti kako bi djeca, stekla dublje razumijevanje drugih kultura, spriječio se nastanak predrasuda i stereotipa te neprihvatanje drugih i drugačijih u odrasloj dobi.

ODNOS MULTIKULTURALIZMA I INTERKULTURALIZMA

Kultura je „nacrt za življenje”

- Multikulturalizam je postojanje pluralizma različitih kultura i kulturoloških aspekata, na više kultura i oblika kulturnog života jedne nacije, jedne sredine i zemlje. Multikulturalizam je zapravo svijest o postojanju drugih kultura i kulturoloških određenja.
- Interkulturalizam se odnosi na interakciju, odnosno postavljanje, razvijanje i izgradnju odnosa među kulturama. Interkulturalizam ne pretpostavlja da samo poznajemo druge kulture, odnosno ljude iz drugih kultura, već da s njima uspostavljamo komunikaciju poštovanja i uvažavanja.
- Multikulturalizam kao pojam vodi prema interkulturalizmu, on je stepenica razvoja društvene svijesti o drugim kulturama i vodi prema razvoju interkulturalnih veza i odnosa (Hercigonja 2017; 107).

KOMPETENTAN ODGOJITELJ

Kompetentan odgojitelj mora imati:

- verbalne i neverbalne komunikacijske kompetencije,
- dobro poznavati svoju i druge kulture,
- sposobnost razumijevanja i prihvaćanja djece koja pripadaju drugim kulturama,
- interaktivan odnos s drugom djecom,
- kontinuirano stjecati saznanja o sebi na individualnoj razini i na razini pripadajuće grupe,
- razviti sposobnost povećane otvorenosti, fleksibilnosti i kreativnosti, sposobnost nestereotipnog mišljenja i antipredrasudnih stavova te shvaćati posljedice diskriminacije kulturno drugačijih. (Hrvatić i Piršl, 2007; 225)

SVRHA RADA

- Prikaz odgojno- obrazovnog rada s djecom od 3 do 7 godina, tj. iskustva iz prakse u provođenju projekta „Škole za Afriku” kojim se potiče interkulturalizam
 - Kroz „Škole za Afriku” djeca u Hrvatskoj se zalažu za obrazovanje svojih vršnjaka u Africi te uče o dječjim pravima, različitostima, toleranciji i važnosti solidarnosti
 - Projekt je realiziran u tri pedagoške godine
-

ŠKOLE ZA AFRIKU

CILJ PROJEKTA:

- Stjecanje znanja o Africi kao kontinentu
- Upoznavanje drugih kultura, civilizacija i običaja
- Učenje i življenje dječjih prava, odgovornosti prema sebi i drugima

ZADAĆE:

- Razvoj socijalnih vještina te uspostavljanje kvalitetnih međuljudskih odnosa i razvoj vlastitih potencijala
- Razvoj sposobnosti razumijevanja potreba drugih, poštovanje i prihvaćanje
- Razvoj svijesti o pripadnosti zajednici, sagledavanju sebe kao člana različitih skupina
- Razvoj osjetljivosti za potrebe drugih i *drugačijih*
- Razvoj spoznaje o biljnom i životinjskom svijetu, o životu čovjeka i prirodnih pojava u Africi
- Razvoj kreativnog izražavanja i stvaranja govorom, pokretom, plesom, likovnim i glazbenim izrazom

PRIPREME NA RAZINI VRTIĆA

- Nakon inicijalnih dogovora u stručnom timu i s odgojiteljima, projekt se uvrštava i usvaja u godišnjem planu rada vrtića

- Timski se dogovaraju:

- zadaće
- organizacija materijalne sredine
- globalna struktura plana,
- vremenska dinamika,
- plan uključivanja roditelja i ostalih sudionika odgojno obrazovnog procesa i njihove uloge

- Na prvom roditeljskom sastanku:

- upoznajemo roditelje sa planom rada na projektu
- ciljem i zadaćama,
- aktivnostima,
- potrebama za uključivanjem,
- humanitarnom akcijom...

PROVEDENE AKTIVNOSTI S DJECOM

1. SVAKODNEVNE SITUACIJE

Aktivno usmjeravanje djece da zajedničkom igrom i vršnjačkom pomoći unapređuju svakodnevicu i prihvaćanje sve djece

2. RAZGOVORI S DJECOM

Stvaranje situacija u kojima se djeca potiču na razgovor koji će ih usmjeriti na uočavanje i uvažavanje različitosti

3. USMJERENE AKTIVNOSTI

- “Moje ime”, “Drvo naše grupe”, “Naše sličnosti i razlike”, “Ogledalce”, “To sam ja, ne postoje ista dva”, “Slavljenik”, “Sunce sja”, “Upoznajmo se”, “Zadržavanje lopte”, memory “Dječja prava”, afričke tradicionalne igre

4. ČITANJE PRIČA

PRIČE, KNJIGE,
ENCIKLOPEDIJE,
VIDEO
MATERIJALI

- „Boundless Grace”
- „Mufaro’s Beautiful Daughters”
- „Priča djevojčice iz Burkine Faso”
- „The Colors of Us”
- „Mixed Up Chameleon”
- „Djeca Sahare”, „Djeca Konga”
- „Super je biti različit”
- “Grad osjećaja”
- “Ždral i njegovo jato”
- “Dva prijatelja”
- „Dabar Perajko”
- “Zlatkov dan za igru”

5. LIKOVNE AKTIVNOSTI:

- “We all fit together”, “My family”, “Drvo naše skupine”, “This is me”, “Helping hands”
- Izrada afričke kolibe, zebre i žirafe za igru, izrade afričkih maski, tradicionalne Masai ogrlice, afričke nošnje...

„TO SAM JA“

„DRVO NAŠE SKUPINE”

AFRIČKA KUĆICA I ŽIRAFKA

AFRIČKA UMJETNOST

LAVOVI

LAVOVI
LAVOVI NE ŽIVE U
DŽUNGLI, VEĆ U SAVANAMA.
SAMO MOGU TREPTATI
NAVIŠE TRČE RAVNO
PUNO SPAVAJU.

ŽIRAFE

ŽIRAFE
SRCE IM JE GROMNO.
SPAVAJU JAKO MALO, 10 MIN-2SATA DNEVA
IMAJU 4 ŽELUCA
JEZIK JE PLAVO LJUBICASTI • DRAVAJE
PIJU JEDNOM V MESECU DANA
ŽENSKA ŽIRAFKA IMA ROGOVE
S KOSOM

SLONOVI

SLONOVI
KLJOVE SU ZUBI
GLAVNA U KRDU JE MAJKA
SURLA I INJEKCIJE ZA RONJENJE
SKORO STALNO JEDU
SPAVAJU STOJEĆI
NAJVEĆE ŽIVOTINJE NA KOPNU

ZAJEDNIČKI LIKOVNI RADOVI

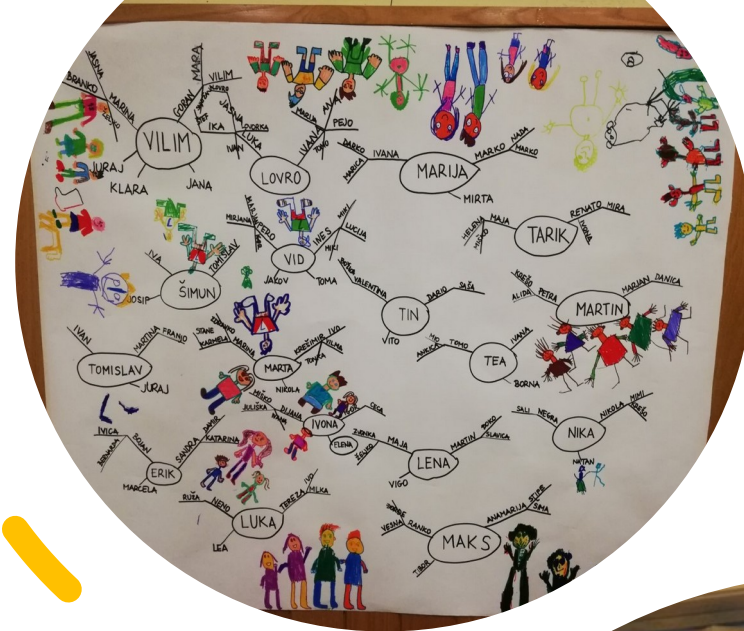
6. GLAZBENE AKTIVNOSTI

- Slušanje afričke glazbe
- Sviranje na tradicionalnim afričkim instrumentima
- “African Animals”, “Afrika”, “Ram Sam Sam”, “The Wide Mouthed Frog”

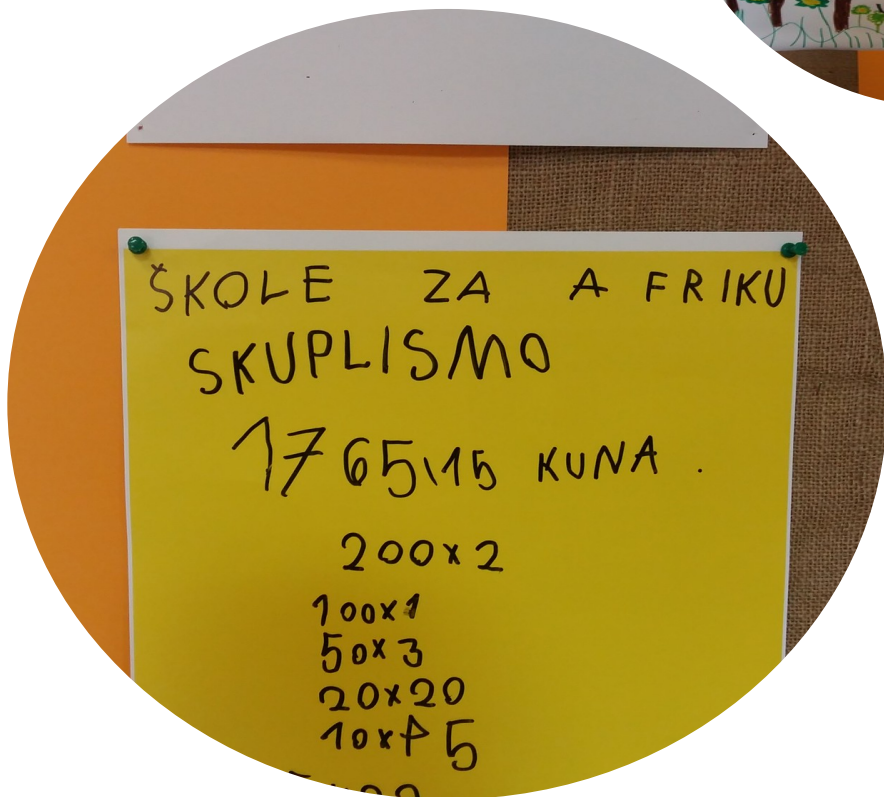

7. AKTIVNOSTI S RODITELJIMA

- “Upoznajmo se”,
- “Igre našeg djetinjstva”,
- “Obiteljski običaji”
- Izrada maski

HUMANITARNI SAJMOVI

8. SURADNJA S LOKALNOM ZAJEDNICOM

- Knjižnica Voltino
- OŠ Dragutina Tadijanovića
- Dom za starije osobe Sv. Josip
- Etnografski muzej
- Floraart

IZLOŽBA “ŠTO ZNAČI BITI RAZLIČIT?”

Što znači biti različit?

IZLOŽBA

25.01.2019. - 15.02.2019.

Knjižnica Voltino

Odjel za djecu i mladež

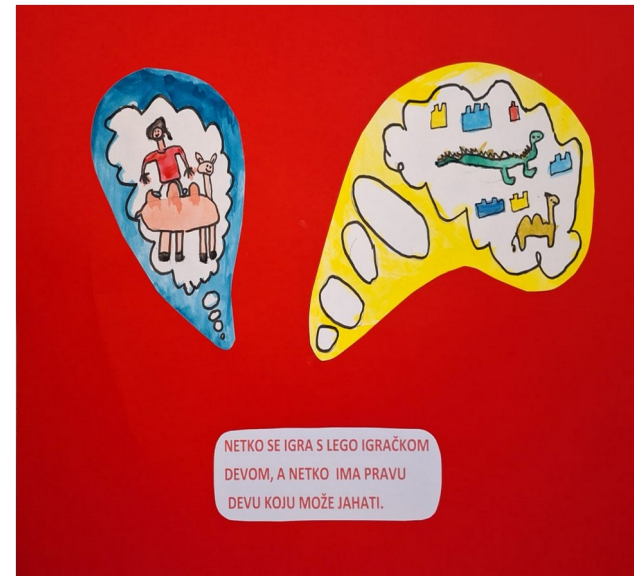

Izložba radova djece iz DV Vrapče, skupina Little star nastalih tijekom rada na projektu Uvažavanje različitosti. Projekt provode odgajateljice Jadranka Bratković Aračić i Željka Cvetkovski od rujna 2017 kako bi djeca naučila uvažavati različitosti i potrebe drugih te izgraditi prijateljske odnose.

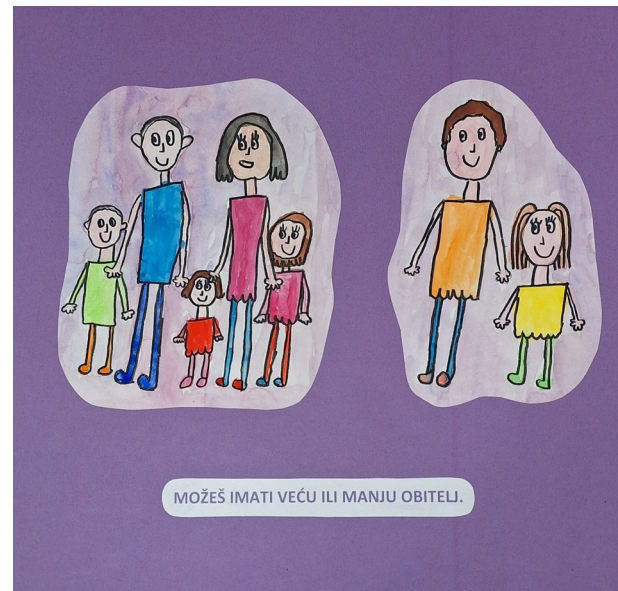
U NEKIM STVARIMA SMO RAZLIČITI...
ALI U PUNO TOGA SMO SLIČNI:
PLAČEMO KADA SMO TUŽNI,
SMIJEMO SE KADA SMO SRETNI,
JEDEMO KADA SMO GLADNI,
PIJEMO KADA SMO ŽEDNI,
SPAVAMO KADA SMO UMORNI...

SVI MI... BEZ OBZIRA KOLIKO BILI RAZLIČITI
ŽELIMO BITI PRIHVAĆENI I VOLJENI!

RAZLIČITOSTI

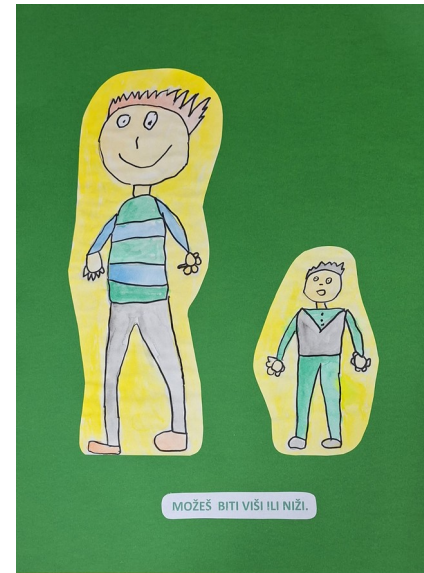
RAZLIČITOSTI

RAZLIČITOSTI

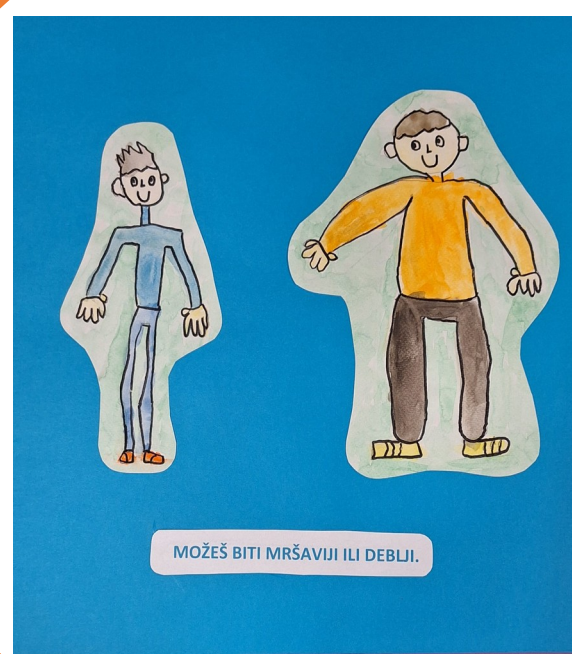
RAZLIČITOSTI

RAZLIČITOSTI

RAZLIČNOSTI

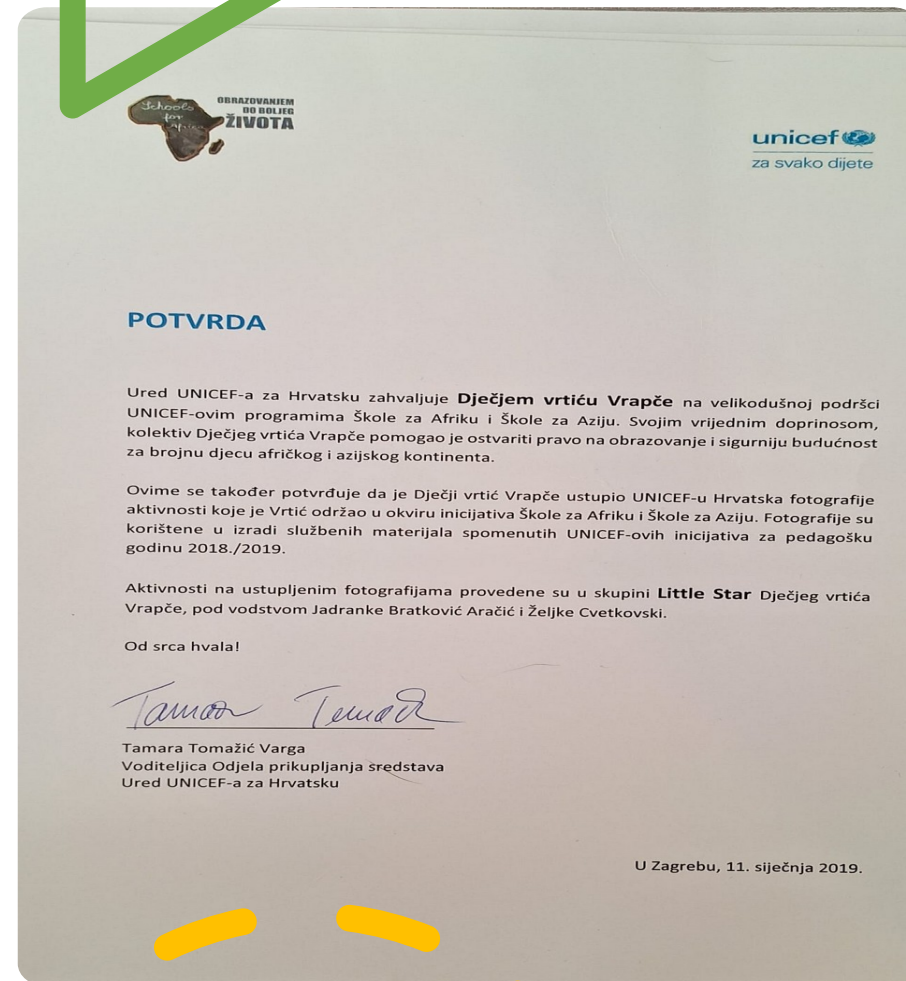
RAZLIČITOSTI

RAZLIČITOSTI

UNICEF

MEĐUNARODNI AECED PROJEKT
akcijsko istraživanje

DOKUMENTIRANJE

- pedagoška dokumentacija
- dječji uratci (pojedinačni crteži, zajednički radovi, plakati)
- video zapisi (predstave, musical play, pjesme uz pokret),
- izložba
- razni oblici bilješki i pptx za potrebe OV-a, timskih planiranja i interesna skupina za odgojitelje,
- anketni upitnici za roditelje
- izjave djece

IZJAVE DJECE:

- Što je to tolerancija?

L. Š.: Pamet. M. B.: Kad radiš kolače.

- Što je to različitost?

T.H. Kad netko bude dečko, a netko cura.

L.Š. Kad neko ima kolica , a neko drugi može hodati.

- Kako se ljudi mogu razlikovati?

V.I.: Po očima. V. K. : Po kosi. M.I. : Po boji

T.H. Kad si bolestan, a drugi nije bolestan.

I.E.: Kad netko ima puno djece, a netko nema.

- Po čemu su ljudi jednaki?

V.I.: Moraju disati. Imaju zube. Moraju jesti.

M.O.: Svi se vesele, smiju. V.K.: Pjevaju i plešu.

- Kako možemo pomoći drugima?

V.K.: Pomažemo prijatelju da se obuče.

Z.K: Prodajemo i sakupljamo novce za siromašnu djecu.

OSTVARENI ISHODI:

1. U ODNOSU NA DJECU

osjetljivost za potrebe drugih,
senzibiliziranost na različitost,
poštivanje svojih i tuđih prava,
solidarnost,
spoznaja o važnosti obrazovanja

2. U ODNOSU NA RODITELJE

aktivno uključeni i zadovoljni

LITERATURA:

- UNICEF (2000). *Život kao moj*. Ured UNICEF-a za Hrvatsku
- Bouillet, D. i sur. (2016). *Uvažavanjem različitosti do kulture mira*. Zagreb: Centar za civilne inicijative
- Bowen, B. (1997). *Novi prijatelji: kako pomoći djeci predškolske i mlađe školske dobi u razumijevanju i prihvaćanju individualnih razlika; priručnik za odgajatelje i učitelje*. Zagreb: Mali profesor
- Krizmanić, M., Kolesarić, V. (2005). *Tolerancija u svakodnevnom životu – Psihologija tolerancije*. Zagreb: Naklada Slap
- Hercigonja, Z. (2017). Interkulturalni odgoj i obrazovanje kao imperativ razvoja interkulturalnih kompetencija. *Socijalne teme: Časopis za pitanja socijalnog rada i srodnih znanosti, Vol.1 No.4*
- Maleš, D. i sur. (2003). *Živjeti i učiti prava-odgoj za ljudska prava u sustavu predškolskog odgoja*. Zagreb: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
- *Nacionalni kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje* (2014). Zagreb: Republika Hrvatska Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Sablić, M. (2014). *Interkulturalizam u nastavi*. Zagreb: Naklada Ljevak

HVALA NA
POZORNOSTI!

•akljezc@gmail.com

•jadranka.bratkovic@yahoo.com

